

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 grudnia 2019 r., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 20 listopada 2019 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił A. Z. prawa do rekompensaty. W uzasadnieniu wskazano, iż zgodnie z art. 21 ustawy o emeryturach pomostowych, rekompensata, z tytułu utraty możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, przysługuje ubezpieczonemu, urodzonemu po dniu 31.12.1948, który przed dniem 1 stycznia 2009 r. wykonywał przez co najmniej 15 lat pracę w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W ocenie organu rentowego, wnioskodawczyni nie udokumentowała 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wobec tego brak jest podstaw prawnych do przyznania rekompensaty. Zakład nie uwzględnił okresu pracy od 14.09.1993 r. do 31.12.2008 r. w PPHU (...) w Ł. jako pracy w szczególnych warunkach, ponieważ wnioskodawczyni nie złożyła świadectwa pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

(decyzja k.22 plik II akt ZUS)

W dniu 17 stycznia 2020 r. A. Z. złożyła odwołanie od wskazanej decyzji podnosząc, że pracowała na stanowisku prasowaczki w firmie PPHU (...). Ponadto wskazała, że pracodawca odmówił jej wydania świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych oraz nie opłacał składek należnych za pracę w szczególnych warunkach.

(odwołanie k. 3 plik II akt ZUS)

W odpowiedzi na w/w odwołanie, organ rentowy wniósł o jego oddalenie podnosząc, iż wnioskodawczyni nie udowodniła 15 lat pracy w warunkach szczególnych i podtrzymując argumentację z zaskarżonej decyzji. Dodatkowo organ rentowy podniósł, iż z akt sprawy wynika, iż wnioskodawczyni ma ustalone prawo do emerytury od 30.10.2016 r.

(odpowiedź na odwołanie - k.4)

Pismem procesowym z dnia 5 marca 2020 r. wnioskodawczyni wniosła o przeprowadzenie dowodów z zeznań świadków J. K. (1), U. Z..

(pismo procesowe k. 8)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni A. Z. urodziła się (...),

(bezsporne)

Wnioskodawczyni ubiegała się o przyznanie prawa do emerytury na podstawie art. 24 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

(bezsporne)

Decyzją z dnia 31 października 2016 r. wnioskodawczyni przyznano emeryturę od 30.10.2016 r. tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego.

(decyzja k.15 plik II akt ZUS)

W okresie zatrudnienia u pracodawcy: Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe (...), w umowach o pracę wnioskodawczyni powierzono obowiązki pracownika robót wykończeniowych oraz pracownika robót przygotowawczo-wykończeniowych.

(umowy o pracę k. 12 b k. 8b, k. 9b k. 7b, k. 4b k.1b akt osobowych w kopercie k.13)

J. K. (2) prowadzi działalność gospodarczą PPHU (...) od 1992 r. Firma zajmuje się produkcją odzieży damskiej.

(zeznania J. K. (2) 00:20:33 – 00:27:57 e-protokół rozprawy z dnia 22 lipca 2020 r. płyta CD k.28)

Ubezpieczona otrzymała świadectwo pracy, w którym napisano, że w okresie od dnia **14 września 1993 r. do 10 marca 2014 r.** była zatrudniona w P.P.H.U. (...) J. K. (2) w pełnym wymiarze czasu na stanowisku prasowaczki. Wnioskodawczyni korzystała z urlopu bezpłatnego w okresach od 12.11.2012 r. do 28.12.2012., 6.12.2012 do 12.12.2012 r., 14.01.2013 r. do 25.01.2013 r., 11.02.2013 r. do 22.02.2013 r. W świadectwie pracy w pkt 8 nie zaznaczono, że wnioskodawczyni wykonywała pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

(świadectwo pracy k.13 akt ZUS)

Po upływie spornego okresu: - w dniu 01.02.2001 r. A. Z. otrzymała zaświadczenie lekarskie o zdolności do wykonywania pracy na stanowisku prasowaczki

(zaświadczenie lekarskie k.23b akt osobowych w kopercie k.13)

W dniu 28.02.2003 r. wnioskodawczyni otrzymała zaświadczenie lekarskie do wykonywania pracy na stanowisku pracownika robót wykończeniowych.

(zaświadczenie lekarskie k.28 b akt osobowych w kopercie k.13)

W aneksie do umowy o pracę wpisano rodzaj umówionej pracy: prasowaczka, prace przygotowawcze i wykończeniowe.

(aneks do umowy o pracę nr (...) k.35b akt osobowych w kopercie k. 13)

W dniu 7 marca 2006 r. wnioskodawczyni otrzymała zaświadczenie lekarskie do wykonywania pracy na stanowisku pracownika robót wykończeniowych.

(zaświadczenie lekarskie k. 36b akt osobowych w kopercie k.13)

Warunki termiczne, hałas oraz drgania i oświetlenie nie przekraczały czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy w 1997 r. i 1999 r. oraz w 2001 r. J. K. (2) wykonywał badania środowiskowe co 2 lata.

(protokoły kontroli sanitarnej w kopercie k.25, zeznania świadka J. K. (2) 00:20:33 – 00:27:44)

Wnioskodawczyni wykonywała czynności prasowania na etapie przygotowania materiałów do szycia dla szwaczek, a także prasowała – wykończeniowo, produkty finalne. Były to materiały dzianinowe i do szycia żakietów, spodni, spódnic i sukienek. Pracowało około 20 osób. W tym czasie było około 10 szwaczek. Wnioskodawczyni rozprasowywała szwy, pracowała przy żelazku. Najpierw, deska do prasowania znajdowała się w innym pomieszczeniu niż pomieszczenie dla szwaczek. Od 1993 r. do 1995 r. deska do prasowania znajdowała się na szwalni. Od 1995 r., przez 3 lata, deska znajdowała się na krojowni. Praca była na jedną zmianę. Zdarzało się, że wnioskodawczyni wykonywała czynności na klejarce (klejarka – przyklejanie fizeliny na elementy stroju). Przed prasowaniem gotowych wyrobów, była tzw. podprasówka – prasowanie elementów do szycia, potem, produkt gotowy był prasowany. Nadto wnioskodawczyni zaopatrywała produkt w etykietkę, wieszła na wieszaku i obciągała torbą foliową.

(zeznania wnioskodawcy e-protokół z rozprawy z dnia 22 lipca 2020 r. 00:27:57 – 00:29:59 wraz z informacyjnymi wyjaśnieniami 00:02:34 – 00:11:24 płyta CD k.28, zeznania świadka J. O. e-protokół z rozprawy z 22 lipca 2020 r. 00:13:04 – 00:16:31 płyta CD k.28, zeznania świadka U. Z. e-protokół z rozprawy z dnia 22 lipca 2020 r. r. 00:16:31 – 00:18:37 płyta CD k.28, zeznania świadka J. K. (2) 00:20:33 – 00:27:44)

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał na podstawie dokumentów zawartych w aktach organu rentowego i załączonych do akt sprawy, których wiarygodność nie była przez strony kwestionowana, oraz zeznania świadków: J. K. (1), U. Z., J. K. (2), a także zeznań odwołującej się. Sąd dał wiarę zeznaniom, jednakże, na ich podstawie nie jest możliwe, aby przyjąć, że ubezpieczona, w całym spornym okresie zatrudnienia, pracowała w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne.

Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 19.12.2008r. o emeryturach pomostowych (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 664) rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat.

Stosownie do treści ust. 2 tego przepisu rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W myśl art. 23 ust. 1 i 2 powołanej ustawy ustalenie rekompensaty następuje na wniosek ubezpieczonego o emeryturę; rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, o którym mowa w przepisach art. 173 i art. 174 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Celem rekompensaty, podobnie jak i emerytury pomostowej, jest łagodzenie skutków utraty możliwości przejścia na emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego przez pracowników zatrudnionych przy pracach w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W przypadku rekompensaty, realizacja tego celu polega, jednak, nie na stworzeniu możliwości wcześniejszego zakończenia aktywności zawodowej, lecz na odpowiednim zwiększeniu podstawy wymiaru emerytury z FUS, do której, osoba uprawniona, nabyła prawo, po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego (zob. np. M. Zieleniecki, Komentarz do art. 21 ustawy o emeryturach pomostowych, LEX/el. 2017; wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 31 marca 2016 r., III AUa 1899/15, LEX 2044406).

Przepisy art. 2 pkt 5 i art. 21 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych formułują dwie zasadnicze przesłanki nabycia prawa do rekompensaty, tj.:

- 1) nienabycie prawa do emerytury pomostowej,
- 2) osiągnięcie okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z FUS wynoszącego co najmniej 15 lat.

Przesłanką negatywną zawartą w art. 21 ust. 2 ustawy o emeryturach pomostowych jest nabycie prawa do emerytury, na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Skoro, zgodnie z art. 23 ustawy o emeryturach pomostowych, rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, a zgodnie z art. 173 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS kapitał początkowy ustala się dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., za których były opłacane składki na ubezpieczenie społeczne przed dniem 1 stycznia 1999 r., to warunek sformułowany **w art. 21 ust. 2 ustawy** o emeryturach pomostowych, należy rozumieć w taki sposób, że rekompensata jest adresowana wyłącznie do ubezpieczonych, objętych systemem emerytalnym zdefiniowanej składki, którzy, przed osiągnięciem podstawowego wieku emerytalnego, nie nabyli prawa do emerytury z FUS, obliczanej według formuły zdefiniowanego świadczenia. Analiza układu, warunkującego prawo do emerytury pomostowej, prowadzi do wniosku, że świadczenie to przysługuje tym pracownikom, którzy osiągnęli co najmniej 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 32 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ale nie nabyli prawa do emerytury pomostowej, z powodu nieuznania ich pracy za wykonywaną w szczególnych warunkach lub o szczególnym

charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1. Przepis art. 21 ust. 2 ustawy o emeryturach pomostowych stanowi wyraźnie, że rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy emerytalnej (tj. emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, uzależnionej od szczególnych warunków pracy). Przez nabycie prawa do emerytury, rozumie się spełnienie wszystkich warunków przysługiwania prawa do świadczenia. Prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego nabywa się, bowiem, z mocy prawa (ex lege), w razie zajścia sytuacji, objętej ochroną (zdarzenie ubezpieczeniowe) po spełnieniu wymaganych przez ustawę warunków.

Zatem - rekompensata, o której mowa w art. 21 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1924), **nie przysługuje osobie, która** nabyła ex lege prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1270 ze zm.), **ale nie zrealizowała tego prawa wskutek niezłożenia wniosku o świadczenie.**

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 maja 2018 r., III UK 88/17 – OSNP 2019 nr 2, poz. 23; wskazał między innymi, że zgodnie z jej ustawową definicją zawartą w art. 2 pkt 5 ustawy, rekompensata to odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze dla osób, które nie nabyły prawa do emerytury pomostowej. Gramatyczna wykładnia ustawowej definicji rekompensaty jednoznacznie wskazuje, że świadczenie to dotyczy takich ubezpieczonych, którzy nie mogą nabyć prawa do emerytury pomostowej i którzy równocześnie utracili możliwość nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, to znaczy takich ubezpieczonych, którzy nie spełnili łącznie wyżej określonych warunków przewidzianych w art. 32, art. 46 lub art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Potwierdzeniem tej tezy jest wykładnia art. 2 pkt 5 dokonywana z uwzględnieniem reguł funkcjonalnych (celowościowych). Celem tego przepisu jest, bowiem, przyznanie **odszkodowania za rzeczywistą utratę określonych uprawnień**, co oznacza, że musi dotyczyć tylko tych ubezpieczonych, którzy ze względu na niespełnienie choćby jednego ustawowego warunku (wieku, ogólnego stażu emerytalnego) nie mogli skorzystać z dotychczasowych regulacji i nabyć prawa do emerytury w wieku niższym niż powszechny wiek emerytalny, a także nie mogą skorzystać z regulacji nowych, przewidzianych ustawą o emeryturach pomostowych. **Nie dotyczy to natomiast ubezpieczonych, którzy po spełnieniu wszystkich ustawowych warunków wcześniejszego przejścia na emeryturę nie zrealizowali tego uprawnienia.** Również regulacja art. 21 ustawy o emeryturach pomostowych potwierdza taki sposób rozumienia omawianej rekompensaty. O ile bowiem w ust. 1 przewiduje on pozytywną przesłankę nabycia prawa do rekompensaty, którą stanowi legitymowanie się co najmniej 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, które przy spełnieniu pozostałych warunków dawałoby przecież podstawę do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym według dotychczas obowiązujących przepisów, o tyle w ust. 2 wymienia także przesłankę negatywną, stanowiącą, że rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Łączne odczytanie art. 2 pkt 5 oraz art. 21 ust. 2 ustawy jednoznacznie wskazuje więc, że, w drugim, z wymienionych przepisów, nie chodzi o nabycie prawa do jakiegokolwiek emerytury, ale do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, na jednej z podstaw przewidzianych w ustawie emerytalno-rentowej. Brak możliwości wcześniejszego skorzystania z uprawnień emerytalnych, na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów, stanowi, bowiem, ową szkodę, którą rekompensata ma naprawić przez przyznanie odpowiedniego dodatku do kapitału początkowego (art. 23 ust. 2 ustawy o emeryturach pomostowych).

Natomiast odwołująca nabyła prawa do emerytury na podstawie art. 24 ustawy o emeryturach i rentach z FUS decyzją z dnia 31 października 2016 r., zatem po ukończeniu powszechnego wieku emerytalnego.

Zgodnie z regulacją zawartą w art. 21 ust. 1 ustawy z 2008 r. o emeryturach pomostowych rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS (czyli o pracę, o której mowa w art. 32, 33, 39, 40 i 50c ustawy), wynoszący co najmniej 15 lat. Przepis ust. 2 art. 21 cyt. ustawy stanowi z kolei, że rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Celem rekompensaty

jest łagodzenie skutków utraty możliwości przejścia na emeryturę z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Jego realizacja, polega na zwiększeniu podstawy wymiaru emerytury z FUS, do której osoba uprawniona nabyła prawo po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego.

Stosownie, natomiast, do treści art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1383) za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Z kolei przepis art. 32 ust. 4 stanowi, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, to jest na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.).

Z § 1 cytowanego rozporządzenia wynika, że jego treść stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, wymienione w § 4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia.

Przepis § 2 ust. 1 rozporządzenia ustala, że za okresy uzasadniające nabycie prawa do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu uważa się okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

W niniejszym postępowaniu wnioskodawczyni domagała się ustalenia, że w całym okresie zatrudnienia, w PPHU (...) stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych i, tym samym, spełnia warunki do przyznania rekompensaty.

Rozporządzenie Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43) w § 2 ust. 2, zobowiązuje zakłady pracy do stwierdzenia okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji.

W rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011. 237. (...)) określone zostały środki dowodowe, które powinny być dołączone do wniosku, stwierdzające okoliczności uzasadniające przyznanie tego świadczenia.

W myśl § 21-23 powołanego rozporządzenia środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia są pisemne zaświadczenia zakładów pracy, wydane na podstawie posiadanych dokumentów, oraz legitymacje ubezpieczeniowe, a także inne dowody z przebiegu ubezpieczenia. W przypadku zaś ubiegania się pracownika o przyznanie emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnym charakterze, zaświadczenie zakładu pracy powinno stwierdzać charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których jest uzależnione przyznanie takiej emerytury lub renty. Wyjątek od zasady ustalonej w powołanym przepisie, jest zawarty w § 25 wymienionego rozporządzenia, który przewiduje, że okresy zatrudnienia mogą być udowodnione zeznaniami świadków, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy.

Tym samym brak świadectwa pracy wykonywanej w warunkach szczególnych lub wydanie świadectwa, które nie spełnia wymagań formalnych nie przekreśla ustalenia, że tego rodzaju praca była wykonywana. W szczególności ubezpieczony może wykazywać innymi środkami dowodowymi, że praca świadczona była w warunkach szczególnych. W postępowaniu z zakresu ubezpieczeń społecznych stosuje się bowiem te same reguły dowodzenia, jak w zwykłym procesie cywilnym. W szczególności zastosowanie mają art. 6 k.c., art. 232 k.p.c. Strony mają też prawo podważać moc dowodową dokumentów, w tym także świadectwa pracy, które jest dokumentem prywatnym i podlega ocenie przez

sąd zgodnie z zasadami art. 233 § 1 k.p.c. W postępowaniu sądowym nie jest dopuszczalne oparcie się wyłącznie na zeznaniach świadków, w sytuacji, gdy z dokumentów wynikają okoliczności przeciwne. /tak SA w Szczecinie w wyroku z dnia 20 lipca 2016 r., III AUa 690/15, LEX nr 2121869 /.

W sprawie o świadczenia z tytułu pracy w warunkach szczególnych, gdzie przedmiotem ustaleń sądu ma być charakter zatrudnienia, dokonywanie ustaleń stanu faktycznego odbywa się z reguły poprzez przeprowadzenie dowodów osobowych oraz - o ile to jest możliwe - dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach osobowych. Osobowe źródła dowodowe (w tym zarówno zeznania świadków, jak i strony procesowej) muszą być skonfrontowane z istniejącą dokumentacją i dopiero uzyskanie przekonania graniczącego z pewnością co do przebiegu zatrudnienia, może pozwolić na pozytywne rozstrzygnięcie o prawie do świadczeń. Ocena osobowych źródeł dowodowych musi być przy tym wolna od jakiegokolwiek dowolności, uwzględniając reguły logiki oraz zasady doświadczenia zawodowego. / tak SA w Szczecinie w wyroku z dnia 27 października 2016 r. III AUa 41/16 LEX nr 2151525/ Dla rozstrzygnięcia spornej kwestii zasadnym stało się zatem ustalenie czy praca wykonywana przez wnioskodawczynię w PPHU (...) od dnia 14 września 1993 r. do dnia 31.12.2008 r. była pracą wykonywaną w warunkach szczególnych, o jakich mowa w cytowanych wyżej przepisach.

Z dokonanych ustaleń wynika, że wnioskodawczyni pracowała przy pracach wykończeniowych oraz przygotowawczo-wykończeniowych. Zdarzało się, że wnioskodawczyni wykonywała czynności na klejarce (klejarka – przyklejanie fizeliny na elementy stroju). Przed prasowaniem gotowych wyrobów, była tzw. podprasówka – prasowanie elementów do szycia, potem, produkt gotowy był prasowany. Nadto wnioskodawczyni zaopatrywała produkt w etykietkę, wieszala na wieszaku i obciążała torbą foliową.

Pracodawca nie zaznaczył, w pkt 8, świadectwa pracy, że praca była wykonywana w warunkach szczególnych.

Wynikające z wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przyporządkowanie danego rodzaju pracy do określonej branży, ma istotne znaczenie dla jej kwalifikacji jako pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 ust. 1 u.e.r.f.u.s. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 11 czerwca 2013 r. III AUa 1370/12 LEX nr 1339369).

Dla oceny czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2011 r. I UK 393/10).

Przy czym należy pamiętać, iż o określonych skutkach prawnych wykonywania pracy w warunkach szczególnych, stanowi ustawa oraz utrzymane jej przepisami (art. 32 ust. 4 ustawy o e. i r. z FUS) rozporządzenie z dnia 7 lutego 1983 r. Zarządzenia resortowe traktowane są tylko jako wykazy prac wykonywanych w szczególnych warunkach i mają one znaczenie, o ile są dostosowane do treści załącznika do rozporządzenia i stanowią jego uszczegółowienie, poprzez bardziej ściśle ustalenie stanowisk pracy (por wyroki SN: z dnia 20 października 2005 r., I UK 41/05, OSNP 2006/19-20/306, z dnia 9 maja 2006 r., II UK 183/05, LEX nr 1001301).

Analiza treści wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. wskazuje, iż do prac w warunkach szczególnych należy wymieniona w dziale VII (zatytułowanym „W przemyśle lekkim”) pod poz. 4 „Prace przy produkcji i wykańczaniu wyrobów włókienniczych”. Do prac tego rodzaju należy wymieniona w załączniku nr 1 do zarządzenia nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 7 lipca 1987 r. w dziale VII pod poz. 4 pkt. 31 praca na stanowisku „prasowacza (wyrobów włókienniczych)”.

Podnieść należy, że w zakresie zaliczenia stanowiska do warunków szkodliwych lub wykonywania pracy w takich warunkach decydujące znaczenie ma ustalenie stałego, wykonywanego w pełnym wymiarze czasu pracy zatrudnienia w warunkach nie tyle szkodliwych, co zgodnie z ustawową definicją - w warunkach o znacznej szkodliwości dla zdrowia, zaś w uznaniu Sądu praca wnioskodawcy w wyżej wymienionym zakresie przy pracy prasowaczki nie była wykonywana w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Ponadto świadczą o tym regularne kontrole sanitarne w Zakładzie Pracy, w których nie stwierdzono przekraczania norm czynników szkodliwych dla zdrowia. Wnioskodawczyni nie pracowała na materiałach szkodliwych dla zdrowia, natomiast głównie przy materiałach dzianinowych.

A zatem brak było podstaw do zakwalifikowania do stażu pracy ubezpieczonej w szczególnych warunkach spornego okresu od 14.09.1993 r. do 10.03.2014.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie.